

hetta er ein stór gáta. Hvi hefur landsstýrið ongan-tíð sæð hesar avtalur í skrivligum líki og hvi hefur almenningurinn ongan-tíð sæð hesar avtalur á prenti? Og tá ið felagið hevði hægsta boð, hvi fekk tað so ikki skipini aftur?

Eftir at umboðini fyri Global vóru farin til Keyptmannahavnar á fund, sum var hildin loyniligur fyri landsstýrinum og skipa-

kønu nevndini, kundu vit ikki annað enn fáa ta fatan, at Global ikki ynskti at taka imóti eini útrættari hond. Vit finga ta fatan, at felagið sjálvt metti seg fort fyrri at greiða málið.

Vit hoyrdu onki aftur fyrr enn í Útvarpinum tann dagin tvingissøluna fór fram. Tá var Globalstjórin í telefonini. Hann var ovurhondsfein. Tvingissøluna hevði ging-

ið eftir ætlan. Týski bankin, sum felagið hevði avtalu við og ongin annar fór við skipunum.

Men hvi gekk tað so sum tað gjørdi?

Viðvikjandi Global eftir tvingissøluna, verður vist til skjal 5. Hetta er eitt yvirilt, sum landsstýringin hevur gjørt.

Skjal 5

Søgan um Global-skipini

I Tey fyra Global skipini M/S Cape Island, M/S Crest Island hjá P/F Global Chemical Tankers og M/S Southern Island hjá P/R Global South og M/S Sandy Is-

land hjá P/R Global Sand, vórðu seld á tvingissølu í Rotherdam tann 29. apríl 1987 fyri samlað DM 57,3 mió.

Solan fyri tey einstøku skipini var henda:

M/S Cape Island	13,5 mió. DM
M/S Crest Island	13,3 mió. DM
M/S Southern Island	15,0 mió. DM
M/S Sandy Island	15,5 mió. DM
Í alt	57,3 mió. DM

Kursurin á DM tann 29. apríl 1987 var 376,87.

I. veðrættshavari í skipinum, Deutsche Schiffahrtbank, sum bjóðaði inn í sin egna prioritet (veðrætt), keypti skipini á tvingissølu.

II Við sjálva tvingissøluna misti landsstýrið samlað í øllum skipunum í veðhaldi og stuðulsláni kr. 78.528.071,20.

Av hesar upphædd verða partsreiðararnir í P/F Global South og P/R Global Sand kravdir eftir kr. 18.750.268,74. Í

hesi upphædd er eisini kravið til tey donsku kommanditfeløgini (Global Chemical Tankers I 701.757 + 851.776,68 til Kommanditselskabet Global Chemical Tankers II v/ Komplementarinum APSHVXMD 5. nr. 599).

Í sambandi við kreppustøðuna, sum Global var komið í, bjóðaði landsstýrið felagnum í skrivi dagfest 30. mars 1987 at niðurfrysta alla skuld til landsstýrið í teimum fyra skipunum. Her var talan um veðhald og stuðulslán fyri samlað kr. 78.528.071.

Uppskotið ljóðaði uppá, at skuldin verður rentu- og avdráttarfrí í trý ár, síðani verður hon at rinda aftur yvir 12 ár við rentu 4,5% p.a.

III

Eftir at skipini vóru seld, hevur landsstýrið gjørt upp krav sín imóti teimum einstøku partsreiðarunum. Í skrivi tann 2. oktober 1987, sum er 5 mánaðir eftir sjálva tvingissøluna, skrivur landsstýrið til partsreiðararnar, og upplýsir fyri teimum, hvussu stórir partur av skuldini er teirra. Umframt hetta verður sagt í sama skrivi, at møguleiki er at fáa eina gjaldsskipan við landsstýrið, um ein vil tað. Tá ið bert ein litil partur «reagerar» uppá hetta skriv, verður eitt nýtt skriv sent tann 8. desember 1987 til partsreiðararnar. Í hesum skrivi bjóðar landsstýrið eina gjaldsskipan yvir 5 ár at gjalda skuldina til landskassan. Rentan er 7% p.a.

Thomas Arabo, vaeveni javnaðarfloksins til fólkatingsvalið:

Vit skulu hava ráð at gjalda til tey eldru og tey sjúku

Latið okkum saman taka eitt lógvatak, øll vit, sum eru vinnufør og prógva, at vit eisini hava ráð til í hesum samfelagnum at gjalda til tey eldru og sjúku, soleiðis at tey eisini kunnu liva eitt sømiligt lív aftaná at vinnuevnini eru farin, skrivur Thomas Arabo m.a.

Javnaðarflokkurin stillar sum vant upp til val við eini fjølbroyttari stevnu-skrá, sum m.a. gongur út uppá, at her í okkara landi skulu øll kunna nýta sín evni og virka. Vit skulu eisini hava ráð til at gjalda fyri tey, ið ikki hava evni at virka. Tað verðið seg vegna sjúku ella ikki.

Í 1958 fingur vit fólkapensjónina, ið má metast at hava verið størsta framstig higartil fyri tey eldru í samfelagnum.

Øll vita tó, at hesi seinastu árin hevur fólkapensjónsupphæddin verið ov lág, til at fólk kunna liva eitt sømiligt lív, tí verður neyðugt at vera eina iskoyrtspensjón.

Uppskot um hetta liggur nú í lögtinginum og gongur tað stutt og greitt út uppá, at tey, sum eru vinnufør, skulu gjalda at byrja við ½ til 1% av sín inntøku til tann bólk, sum er farin úr vinnu.

Ætlanin er so, at útgjaldingar av tí nýggju pensjónini skulu byrja umleið 1995.

Javnaðarflokkurin tekur fult undir við hesi skipan.

Fólkaplokkurin er — sum vant — tá tann veiki í samfelagnum skal hjálpast, harðast móti hesum uppskoti, og sambandsflokkurin hevur eisini ein ógvuliga keðiligan holdning.

Fyri tað fyrsta vilja teir ongan bata gera í pensjónunum og í øðrum lagi vilja teir hava bent tað soleiðis, at gjaldið skal takast inn yvir skattin.

Hetta sigur javnaðar-

flokkurin nei til, tí skal gjaldið inn yvir skattin, koma tey, sum eru vard av 50% regluni, prinsipielt onki at gjalda, og tey, sum kunnu avskriva seg niður á 0, koma heldur einki at gjalda.

Nei, feroingar! Latið okkum saman taka eitt lógvatak, øll vit, sum eru vinnufør og prógva, at vit eisini hava ráð til í hesum samfelagnum at gjalda til tey eldru og sjúku, soleiðis at tey eisini kunnu liva eitt sømiligt lív aftaná at vinnuevnini eru farin.

Eitt afturat — henda skipan kemur ikki at forða nøkrum, hvørki fakfelag ella einstaklingi, at hava aðrar eftirlønarskipanir, livstryggingar og tilíkt afturat hesari.

Lat ongan billa fólk nakað annað inn.

Viðvikjandi tí valdømi, sum eg umboði á Lögtingi, skal eg minna á, at vit fyrr hava havt góðar

tíðir í Føroyum, og tað hava vit eisini havt hesi seinastu árin, munurin er bara at fyri fyrstu ferð kann ein siga, at Norðstreymoy hevur fingið lut í teimum góðu tíðunum, tað visir best tann velduga hækkingin í skattainntøkum hjá øllum kommununum í økinum.

Eg havi eisini tosað um møguleikar fyri ungdom, og hóast tað hevur verið tungt at brotið upp úr nýggjum, so hava vit skapt møguleikar fyri ungfolki hjá okkum, soleiðis at teir í dag framleiða til útflutnings nakað yvir 100 milliónir meira enn árin frammanundan.

Javnaðarflokkurin ætlar eisini at skapa komandi ættarliðum møguleikar, men eg vil minna á, at vinnin rættindi kunnu gleppa okkum av hondum, um vit ikki verja hesi, og besta verjan fyri vinnu rættindum í okkara øki og fyri framhaldandi útbygging av møguleikum, er at fara á val og velja javnaðarflokkinn.

Thomas Arabo

Suðurstreymoyar Javnaðarfelag

Í samband við fólkatingsvalið verður limafundur á

**Landsbókasavninum
hóskvøldið 5. maí kl. 20.00**

Á fundinum verða lögmaður Atli Dam og onnur vaeveni floksins

Nevndin

